

Wymogi w zakresie kwestii dotyczących ochrony środowiska w Krajowym Programie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Plan prezentacji

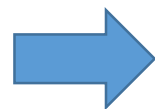

- ✓ Kryteria wyboru projektów w zakresie ochrony środowiska w KPO
- ✓ Wniosek o dofinansowanie
- ✓ Załączniki i oświadczenia
- ✓ Zasada DNSH
- ✓ Analiza klimatyczna

Kryteria horyzontalne dla Krajowego Programu Odbudowy

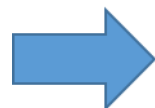

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

kryteria horyzontalne

– dotyczące wszystkich przedsięwzięć a ich weryfikacja następuje poprzez ocenę zerojedynkową. Niespełnienie któregokolwiek kryterium horyzontalnego (ocena '0') powoduje wykluczenie przedsięwzięcia z (dalszej) oceny i tym samym skutkuje brakiem możliwości finansowania środkami planu KPO, chyba że dane kryterium horyzontalne zakłada możliwość wskazania i uzasadnienia oceny 'nie dotyczy'

kryteria szczegółowe

– dostosowane do specyfiki określonych inwestycji i konkursów

KRYTERIA HORYZONTALNE:

- Zgodność z zasadą „niewyrządzania znaczącej szkody środowisku” (DNSH – „do no significant harm”)
- Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju – racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych

KRYTERIA SZCZEGÓŁOWE:

- Zgodność przedsięwzięcia z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska

CUPT	Aktualności	Wydarzenia	Fundusze Europejskie	Strefa Beneficjenta	Publikacje	Dostępność	Kontakt
				Załącznik nr 2. do Ogłoszenia - Wskazówki dla przygotowywania dokumentów aplikacyjnych	2024-05-15 14:26	1 MB PDF	POBIERZ PLIKI
				Załącznik nr 1. do Regulaminu konkursu - Regulamin pracy KOP/KPOP	2024-05-15 14:32	52 KB DOCX	POBIERZ PLIKI
				Załącznik nr 2.0. do Regulaminu konkursu - Instrukcja wypełniania formularza wniosku	2024-05-15 14:33	106 KB DOCX	POBIERZ PLIKI
				Załącznik nr 2.1. do Regulaminu konkursu - Lista oraz zakres wymaganych załączników do wniosku	2024-05-15 14:34	283 KB DOCX	POBIERZ PLIKI
				Załącznik nr 2.2. do Regulaminu konkursu - Dokumenty i informacje potwierdzające zgodność z zasadą DNSH	2024-05-15 14:35	40 KB DOCX	POBIERZ PLIKI
				Załącznik nr 3. do Regulaminu konkursu - Harmonogram konkursu	2024-05-15 14:35	213 KB DOCX	POBIERZ PLIKI

Tryb
czytaniaUkład
wydrukuUkład
sieci Web

Widoki

Konspekt
Wersja robocza Linijka
 Linie siatki
 Okienko nawigacji

Pokazywanie

Powiększ

100%

Jedna strona

Wiele stron

Szerokość strony

Powiększenie

Nowe
oknoRozmieść
wszystko

Podziel

Okno

Wyświetl obok siebie

Przewijanie synchroniczne

Resetuj położenie okna

Okno

Przełącz
okna

Makra

Makra

Właściwości

SharePoint

WOD 2021

Instrukcja wypełniania formularza wniosku o objęcie wsparciem przedsięwzięcia w ramach planu rozwojowego (KPO) typ inwestycji: Projekty intermodalne (E2.1.3)

I. WNIOSEK O DOFINANSOWANIE

- A. Informacje o projekcie
- B. Wnioskodawca i realizatorzy
- C. Wskaźniki projektu
- D. Zadania
- E. Budżet projektu
- F. Podsumowanie budżetu
- G. Źródła finansowania
- H. Analiza ryzyka
- I. Dodatkowe informacje
- J. Oświadczenia
- K. Załączniki
- L. Informacje o wniosku o dofinansowanie

Zgodność z zasadą „niewyrządzania znaczącej szkody środowisku” (DNSH - „do no significant harm”)

Przygotuj informacje zgodnie z załącznikiem: Dokumenty i informacje potwierdzające zgodność z zasadą „niewyrządzania znaczącej szkody środowisku” (DNSH - „do no significant harm”)

Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju - racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych

Analiza powinna wskazywać jak planowane przedsięwzięcie wpisuje się w zasadę zrównoważonego rozwoju – racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych.

Analiza powinna odpowiadać/uwzględniać treści zapisane w Agendzie 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju w zakresie wykorzystania zasobów naturalnych oraz wytycznych InvestEU .

Zasada zrównoważonego rozwoju jest zachowana, jeżeli w ramach przedsięwzięcia zakłada się podejmowanie działań ukierunkowanych na:

- racjonalne gospodarowanie zasobami;
- ograniczenie presji na środowisko poprzez zakup taboru zeroemisyjnego oraz poprawę efektywności
- wykorzystanie transportu kolejowego poprzez wykorzystanie nowoczesnych systemów sterowania (ETCS);
- uwzględnianie efektów środowiskowych w zarządzaniu;
- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Wniosek o dofinansowanie: Sekcja J Oświadczenia

12. W zakresie dotyczącym potwierdzenia zgodności realizacji przedsięwzięcia z zasadą DNSH w kontekście zgodności realizacji przedsięwzięcia z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony środowiska Wnioskodawca oświadcza, że przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: ustawy ooś), ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, a w szczególności:

1. Dokonana została kwalifikacja robót budowlanych planowanych do realizacji w ramach przedsięwzięcia zgodnie z zapisami ustawy ooś oraz Rozporządzenia RM z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
2. Dla zakresu przedsięwzięcia objętego Wnioskiem została/będzie uzyskana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (o ile jest wymagana).
3. Przedsięwzięcie objęte Wnioskiem nie zostało/nie zostanie podzielone na mniejsze części w celu uniknięcia konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (praktyka „salami slicing”).
4. Zakres przedsięwzięcia objęty uzyskanymi decyzjami budowlanymi (będzie zgodny z zakresem uzyskanej/uzyskanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (o ile przed wydaniem decyzji budowlanych uzyskanie takich decyzji było wymagane).

Wniosek o dofinansowanie: Sekcja J Oświadczenia

5. Zakres przedsięwzięcia objęty decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko nie został/nie będzie realizowany w trybie zgłoszenia robót budowlanych zgodnie z art. 29 ust. 6 ustawy Prawo budowlane.
6. Będzie gromadził i przekazywał na wezwanie CUPT dokumentację z procedury wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub decyzji budowlanej oraz zmian tych decyzji (o ile uzyskanie takich decyzji było wymagane).
7. Będzie gromadził i przekazywał na wezwanie CUPT dokumenty potwierdzające podanie do publicznej wiadomości informacji o wydaniu (obwieszczenia):
 - decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub zmian tych decyzji w trybie art. 85 ust. 3 ustawy ooś;
 - decyzji budowlanych lub zmian tych decyzji w trybie art. 72 ust. 6 lub art. 95 ust. 3 ustawy ooś;

Należy mieć na uwadze, że dla ww. decyzji wydanych po 13 maja 2021 r. (wejście w życie zmiany ustawy z dnia 30 marca 2021 r.) obowiązkiem organów jest także udostępnienie na okres 14 dni w Biuletynie Informacji Publicznej treści tych decyzji.

8. Po osiągnięciu kamieni milowych dot. uzyskaniu wymaganych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzji budowlanych, przekaże aktualizację metryczki lub wskaże we wniosku o płatność lub sprawozdawczym, że dotychczasowa treść metryczki pozostaje aktualna.

Wniosek o dofinansowanie: Sekcja J Oświadczenia

14. Wnioskodawca oświadcza, że:

(...)

1. W zakresie dotyczącym potwierdzenia zgodności realizacji przedsięwzięcia zgodnie z zasadą DNSH:

1.1. Zapoznał się z dostępnymi dokumentami na temat wdrażania zasady DNSH w przedsięwzięciach współfinansowanych ze środków Krajowego Programu Odbudowy.

1.2. Przedsięwzięcie objęte jest zakresem rodzajów działań, które zostały ocenione w ramach Krajowego Programu Odbudowy jako zgodne z DNSH.

1.3. Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z Wytycznymi w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych z funduszy UE, w których wystąpiło naruszenie Rozporządzenia Wykonawczego 2016/2046", przekazanych Polsce w dniu 23 lutego 2021 r. (sygn. Ares(2021)1423319). Szczegółowe informacje zawarte są w załączniku nr 4.2.

1.4. Wymagania związane ze stosowaniem zasady DNSH zostały/będą uwzględnione w całym cyklu życia przedsięwzięcia tj. na etapie:

- realizacji (w tym planowania przedsięwzięcia gdzie uwzględniono wymagania wynikające ze stosowania tej zasady w dokumentacji przetargowej na wybór wykonawcy),
- eksploatacji i utrzymania,
- likwidacji przedsięwzięcia.

1.5. Wnioskodawca będzie gromadził i przekazywał Instytucji Wdrażającej odpowiednie dowody potwierdzające wdrożenie tej zasady na każdym etapie życia przedsięwzięcia tj. np. dokumentacja przetargowa, protokoły odbioru, homologacja pojazdu przygotowana z uwzględnieniem zasady DNSH.

1.6. Wnioskodawca wyznaczy promotora przedsięwzięcia, który w cyklu zarządzania przedsięwzięciem będzie uwzględniać wiedzę ekspercką potrzebną do weryfikacji i udokumentowania zgodności przedsięwzięcia z zasadą DNSH.

Wniosek o dofinansowanie: Sekcja K Załączniki

Załącznik nr 2.1 Regulaminu konkursu Nr KPOD.09.09-IW.02-001/24

Załącznik 2. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. (o ile dotyczy)

Załącznik 4. Dokumenty i informacje potwierdzające zgodność z zasadą „niewyrządzenia znaczącej szkody środowisku” (DNSH - „do no significant harm”):

4.1. Oświadczenia potwierdzające zgodność z zasadą DNSH we wniosku o wsparcie.

4.2. Metryczka przedsięwzięcia (dotyczy przedsięwzięć infrastrukturalnych lub z częścią infrastrukturalną lub przedsięwzięć z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko).).

4.3. Deklaracja OOW dotycząca zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną 2000/60/we oraz braku oddziaływań obszary Natura 2000 i na przyrodę (dotyczy przedsięwzięć infrastrukturalnych lub z częścią infrastrukturalną lub przedsięwzięć z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko).

4.4. Wstępny wykaz dowodów gromadzonych przez Wnioskodawcę potwierdzających zgodność z poszczególnymi celami zasady DNSH .

4.5. Wyciąg z dokumentacji przetargowej , lub informacje potwierdzające iż zawarto w SIWZ wymóg dotyczący zgodności przedsięwzięcia z zasadą DNSH.

4.6. Analiza w zakresie wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu.

Źródła informacji w zakresie DNSH

The screenshot shows the gov.pl website with the following elements:

- Browser address bar: <https://www.gov.pl/web/planodbudowy/dnsh2>
- gov.pl logo and "Serwis Rzeczypospolitej Polskiej" text.
- Search bar: "Szukaj usługi, informacji" with a "SZUKAJ" button.
- Navigation menu on the left: Strona główna, Rada Ministrów, Kancelaria Premiera, Ministerstwa, Urzędy, instytucje i placówki RP, Usługi dla obywatela, Usługi dla przedsiębiorcy, Usługi dla urzędnika, Usługi dla rolnika, Koronawirus: informacje i zalecenia, Załóż Profil zaufany.
- Main article title: **DNSH - zasada nieczynienia znaczącej szkody środowisku (do no significant harm)**
- Text: Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności został poddany analizie pod kątem spełniania zasady „nie czynić znaczącej szkody” środowisku czyli "Do No Significant Harm" (DNSH). Przenalizowane zostały wszystkie reformy i inwestycje, zarówno z części dotacyjnej, jak i części pożyczkowej.
- Text: Taki wymóg wynika z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
- Text: Aby zanalizować spełnianie zasady DNSH dla reform i wiązek projektów przewidzianych do realizacji w KPO, zostały wykorzystane zróżnicowane techniki i metody badawcze m.in. desk research - analiza dokumentów źródłowych, analiza statystyczna w diagnozie aktualnego stanu środowiska, analiza porównawcza/treści w odniesieniu do celów środowiskowych i celów KPO.
- List of links:
 - [Ocena DNSH reform i inwestycji \(wiązek projektów\) przedstawionych w KPO](#)
 - [Zalecenia UE dot. zastosowania zasady DNSH](#)
 - [Zastosowanie zasady DNSH w KPO – zalecenia UE](#)
 - [Podręcznik w zakresie zgodności przedsięwzięć realizowanych w ramach KPO dla pracowników instytucji publicznej](#)
 - [Podręcznik w zakresie zgodności przedsięwzięć realizowanych w ramach KPO dla wnioskodawców i](#)

W celu świadczenia usług na najwyższym poziomie stosujemy pliki cookies. Korzystanie z naszej witryny oznacza, że będą one zamieszczane w Państwa urządzeniu. W każdym momencie można dokonać zmiany ustawień Państwa przeglądarki. [Zobacz politykę cookies.](#)

<https://www.gov.pl/web/planodbudowy/dnsh2>

Źródła informacji w zakresie DNSH

- Zalecenia UE dot. zastosowania zasady DNSH (Technical guidance on the application of ‘do no significant harm’ under the Recovery and Resilience Facility Regulation (2021/C 58/01)
- <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/107372/zaleceniaUE.pdf>
- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
- <https://www.gov.pl/attachment/2572ae63-c981-4ea9-a734-689c429985cf>
- Ocena DNSH reform i inwestycji (wiązek projektów) przedstawionych w KPO
- <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/107286/ocenaDNSH.pdf>
- Prezentacja – Zastosowanie zasady DNSH
- <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/107373/RRF.pdf>
- Decyzja implementacyjna Komisji Europejskiej w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0268&from=EN>

„Pochodzenie” zasady DNSH

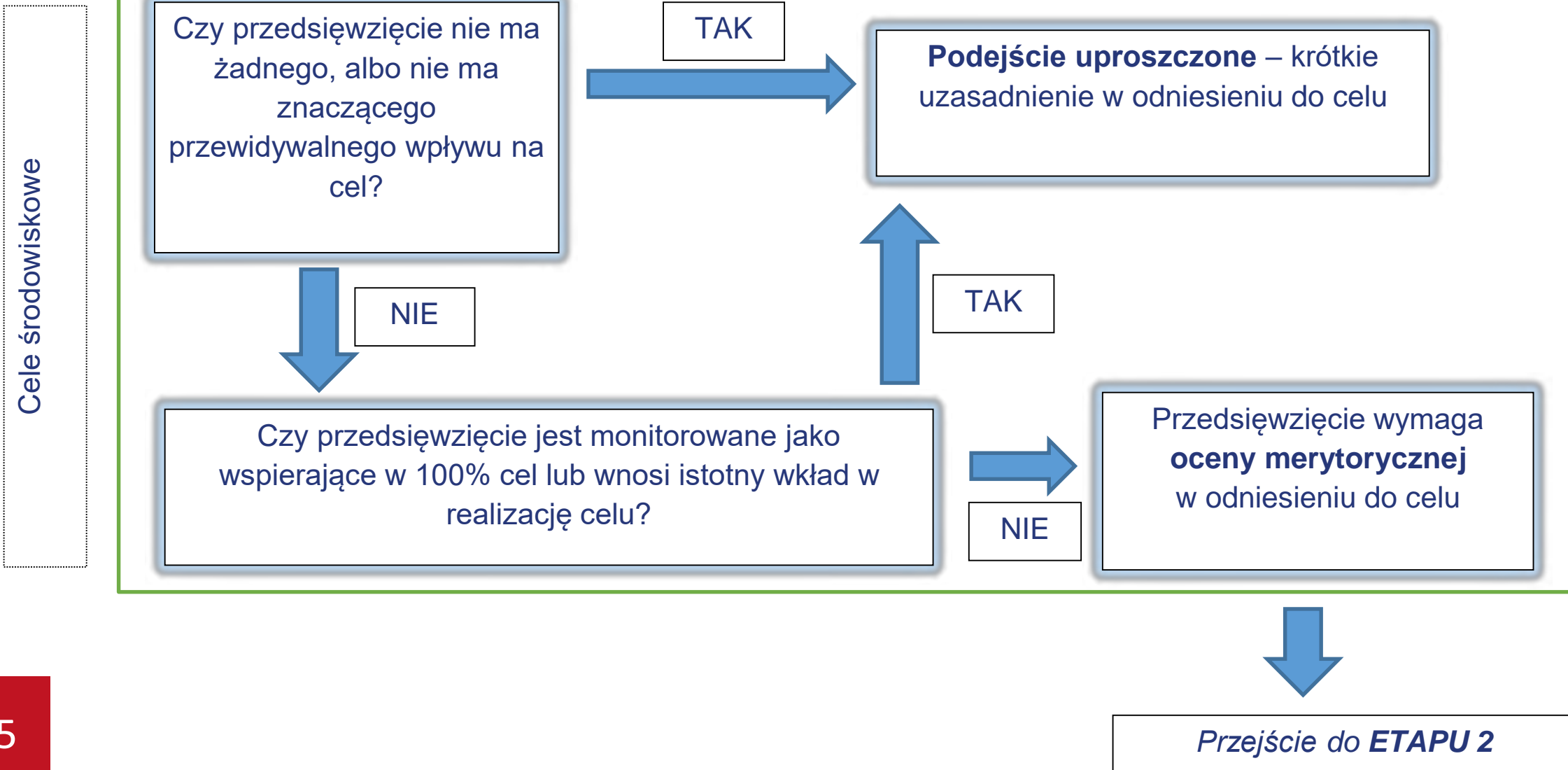
- Rozporządzenie z dnia 18.06.2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (tzw. **Rozporządzenie taksonomiczne, Rozporządzenie w sprawie taksonomii**).
- Taksonomia wprowadza jednolite ogólnoeuropejskie standardy, określające jakie inwestycje można uznać za zrównoważone środowiskowo i przyznaje dodatkowe preferencje dla ekologicznych rozwiązań.
- Dana działalność gospodarcza może zostać uznana za zrównoważoną środowiskowo jeżeli łącznie spełnia 4 warunki: jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami, spełnia techniczne kryteria kwalifikacji (określone w aktach delegowanych), wnosi istotny wkład w realizację co najmniej jednego z sześciu celów środowiskowych oraz **nie wyrządza poważnych szkód dla żadnego z ww. celów środowiskowych**.

Znaczące szkody dla 6 celów środowiskowych wg rozporządzenia w sprawie taksonomii

Cel środowiskowy		Dana działalność wyrządza znaczące szkody jeżeli
	ŁAGODZENIE ZMIAN KLIMATU	prowadzi do znaczących emisji gazów cieplarnianych
	ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	prowadzi do nasilenia niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych, przyszłych warunków klimatycznych, wywieranych na tę działalność lub na ludzi, przyrodę lub aktywa
	ODPOWIEDNIE UŻYTKOWANIE I OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH I MORSKICH	szkodzi dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód podziemnych; lub dobremu stanowi środowiska wód morskich
	GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM, W TYM ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW I RECYKLING	prowadzi do znaczącego braku efektywności w wykorzystywaniu materiałów lub w bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniu zasobów naturalnych, lub do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, lub jeżeli długotrwałe składowanie odpadów może wyrządzać znaczące i długoterminowe szkody dla środowiska
	ZAPOBIEGANIE I KONTROLA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA, WODY LUB ZIEMI	prowadzi do znaczącego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub ziemi
	OCHRONA I ODTWARZANIE BIORÓŻNORODNOŚCI I EKOSYSTEMÓW	w znacznym stopniu szkodzi dobremu stanowi i odporności ekosystemów lub jest szkodliwa dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii

Metodyka oceny przedsięwzięć pod kątem ich zgodności z zasadą DNSH

ETAP 1

Formularz tabelaryczny dla Etapu 1 oceny DNSH

Proszę wskazać, które z poniższych celów środowiskowych wymagają merytorycznej oceny DNSH dla projektu	TAK	NIE	Uzasadnienie, jeśli wybrano "NIE"
Łagodzenie zmian klimatu			
Adaptacja do zmian klimatu			
Odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling			
Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi			
Ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów			

TAK

NIE

Uzasadnienie, jeśli wybrano "NIE"

II etap oceny
Szczegółowe wyjaśnienie oparte na dowodach

Załącznik nr 2.2 do Regulaminu konkursu – dokumenty i informacje potwierdzające zgodność z zasadą DNSH

4.1. Oświadczenia potwierdzające zgodność z zasadą DNSH we wniosku o wsparcie.

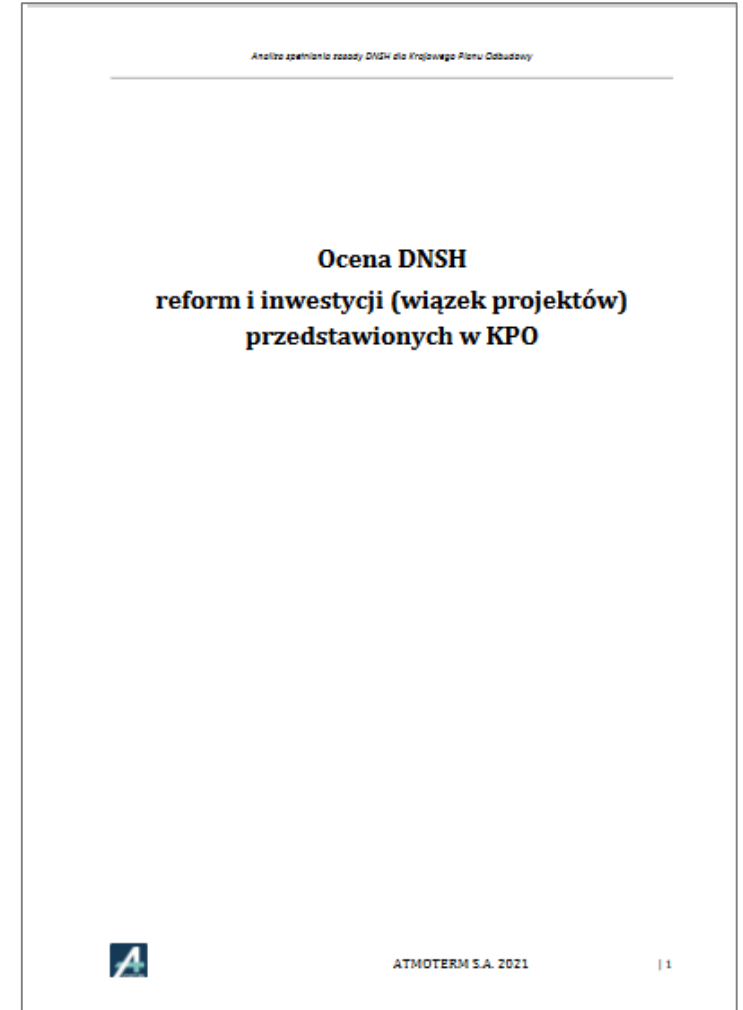
Ocena DNSH reform i inwestycji (wiązek projektów) przedstawionych w KPO

Reforma E2.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego (część dotacyjna) (str. 167 – 178)

E2.1.3. Transport intermodalny (str. 175 – 178)

<https://www.gov.pl/web/planodbudowy/dnsh2>

<https://www.gov.pl/attachment/035d99d8-c439-4c84-b77b-f2cb5d4772e8>

**Załącznik nr 2.2 do Regulaminu konkursu – dokumenty i informacje
potwierdzające zgodność z zasadą DNSH**

4.2. Metryczka przedsięwzięcia (dotyczy przedsięwzięć infrastrukturalnych lub z częścią infrastrukturalną lub przedsięwzięć z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko)

<https://www.cupt.gov.pl/strefa-beneficjenta/wdrazanie-projektow/ochrona-srodowiska/kwalifikacja-przedstawic/>

https://www.cupt.gov.pl/wp-content/uploads/2022/06/stanowisko_terminale_przeladunkowe_537.pdf

4.3. Deklaracja OOW dotycząca zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną 2000/60/WE oraz braku oddziaływań na obszary Natura 2000 i na przyrodę (dotyczy przedsięwzięć infrastrukturalnych lub z częścią infrastrukturalną lub przedsięwzięć z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko).

Załącznik nr 2.2 do Regulaminu konkursu – dokumenty i informacje potwierdzające zgodność z zasadą DNSH

4.4. Wstępny wykaz dowodów gromadzonych przez Wnioskodawcę potwierdzających zgodność z poszczególnymi celami zasady DNSH

(Załącznik dostępny na stronie <https://www.cupt.gov.pl/konkurs/aktualnie-trwajace/e2-1-3-transport-intermodalny/>)

Cel środowiskowy	Dowody potwierdzające zgodność z danym celem środowiskowym na etapie: <ul style="list-style-type: none">• przygotowania inwestycji• realizacji inwestycji• eksploatacji inwestycji• zamknięcia inwestycji
Łagodzenie zmian klimatu	—
Adaptacja do zmian klimatu	—
Odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	—
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	—
Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi	—
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	—

Przykładowy wykaz dowodów: <https://www.cupt.gov.pl/strefa-beneficjenta/wdrazanie-projektow/ochrona-srodowiska/zasada-dnsh>)

Załącznik nr 2.2 do Regulaminu konkursu – dokumenty i informacje potwierdzające zgodność z zasadą DNSH

4.5. Wyciąg z dokumentacji przetargowej lub informacje potwierdzające iż zawarto w SIWZ wymóg dotyczący zgodności przedsięwzięcia z zasada DNSH (zaleca się stosowanie kryteriów zielonych zamówień publicznych)

W przypadku, gdy przetarg jeszcze nie został rozpoczęty lub nie podpisano umowy z wykonawcą, należy podać wyciąg/informacje zawarte w dokumentacji przetargowej, potwierdzające iż zgodność z zasadą DNSH będzie zapewniona w projekcie objętym wnioskiem oraz na etapie realizacji robót budowlanych.

Jeśli umowa/ umowy z wykonawcą już zostały podpisane, prosimy o wskazanie konkretnych informacji na temat zawartych w nich wymogów potwierdzających spełnienie zasady DNSH tj. brak ryzyka wystąpienia znaczącej szkody dla każdego z sześciu celów środowiskowych.

4.6. Analiza w zakresie wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu

Zgodnie z zawiadomieniem Komisji - Wytyczne techniczne dotyczące stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” na podstawie rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności: jeżeli wartość inwestycji **przekracza 10 mln EUR**, należy przeprowadzić ocenę wrażliwości na zmiany klimatu i ryzyka zmiany klimatu prowadzącą do ustalenia, oceny i wdrożenia odpowiednich środków w zakresie adaptacji.

Zaleca się stosowanie wymogów określonych w dokumencie: „Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021 – 2027” lub analiz według innej metodologii wraz z opisem tej metodologii.

PRZYDATNE ŹRÓDŁA INFORMACJI W ZAKRESIE KLIMATU

- ❑ Poradnik weryfikacji inwestycji pod względem wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu w okresie programowania UE 2021-2027, opracowany w 2023 r.
 - <https://www.gov.pl/web/klimat/poradnik-weryfikacji-inwestycji-pod-wzgle-dem-wplywu-na-klimat-i-adaptacji-do-zmian-klimatu-w-okresie-programowania-ue-2021-2028>

- ❑ Zawiadomienie Komisji — Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021–2027, C/2021/5430
 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52021XC0916%2803%29>

- ❑ KLIMADA 2 Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków
 - <https://klimada2.ios.gov.pl/>

- ❑ Platforma EU dotycząca danych, metodyk oraz przykładów dotyczących adaptacji do zmian klimatu
 - <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

Załącznik B.2. do Wytycznych KE dot. climate proofing

Dokumentacja dotycząca weryfikacji pod względem wpływu na klimat powinna zawierać:

- proces weryfikacji pod względem wpływu na klimat:
- łagodzenie zmiany klimatu (neutralność klimatyczna)
 - opis preselekcji i jej wyników
 - w przypadku podjęcia etapu 2 (szczegółowa analiza)
- przystosowanie się do zmiany klimatu (odporność na zmianę klimatu)
 - opis preselekcji i jej wyników, w tym odpowiednie informacje szczegółowe dotyczące analizy wrażliwości, analizy narażenia i oceny podatności na zagrożenia;
 - w przypadku podjęcia etapu 2 (szczegółowa analiza)
- wszelkie dodatkowe istotne informacje

Każdy etap analizy należy dokładnie UZASADNIĆ

Etap: Adaptacja do zmian klimatu

Etap I Preselekcja

- Analiza wrażliwości
- Analiza narażenia
- Ocena podatności na zagrożenia

Etap II Analiza ryzyka zmiany klimatu

- Analiza prawdopodobieństwa
- Analiza oddziaływania
- Ocena ryzyka

Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu

1. Opis projektu

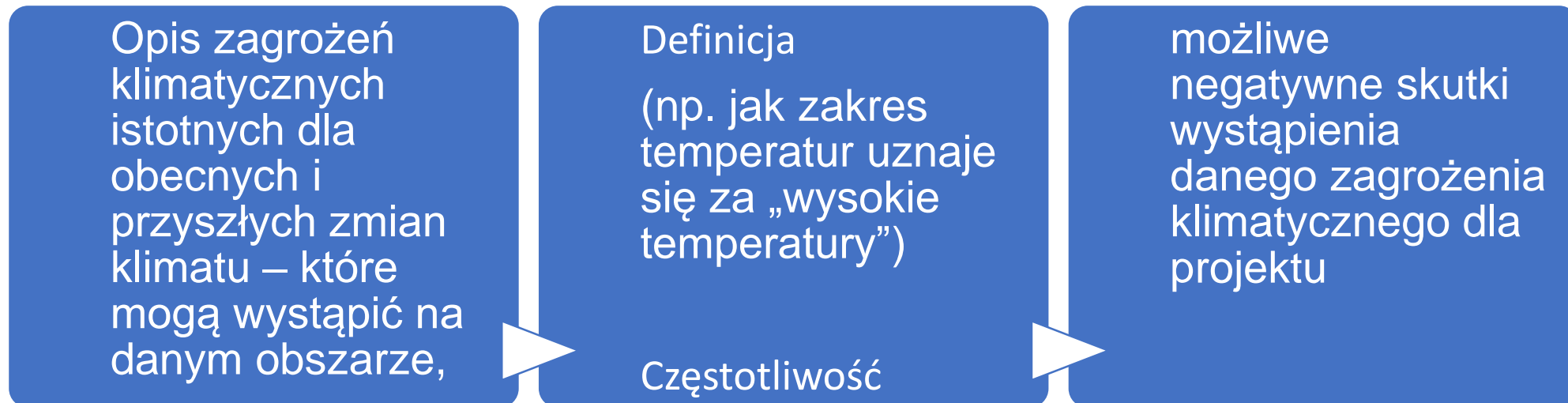
2. Opis procesu opracowywania analiz klimatycznych w zakresie adaptacji

– metodyka

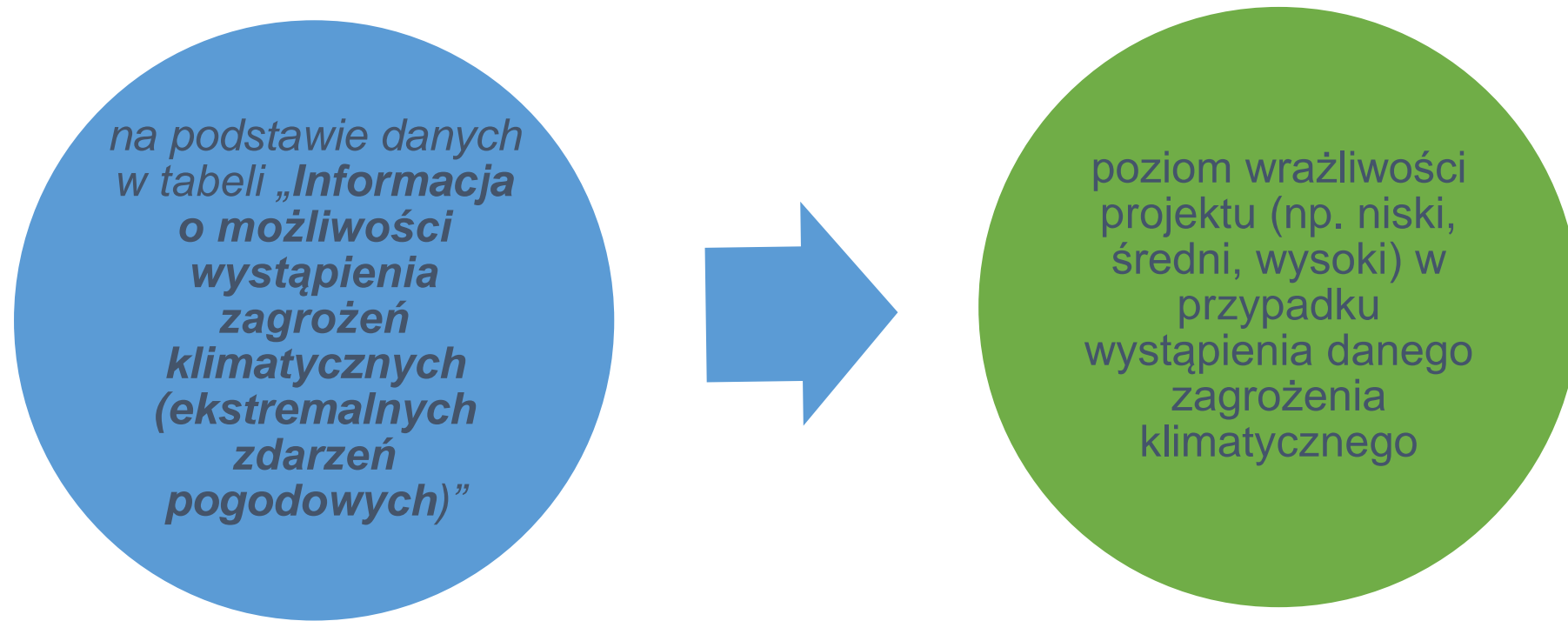
- źródła danych / wytyczne / dokumenty z których korzystano

- lista dokumentów strategicznych, z których wynika realizacja projektu, w których zawarte są rekomendacje w zakresie adaptacji do zmian klimatu

3. Informacja o możliwości wystąpienia zagrożeń klimatycznych (ekstremalnych zdarzeń pogodowych) – w zakresie obecnych i prognozowanych zmian klimatu. W miarę możliwości (dostępności danych), należy odnieść się do obszaru na którym będzie zlokalizowana inwestycja, a nie do prognozowanych zmian klimatu w zakresie całego kraju

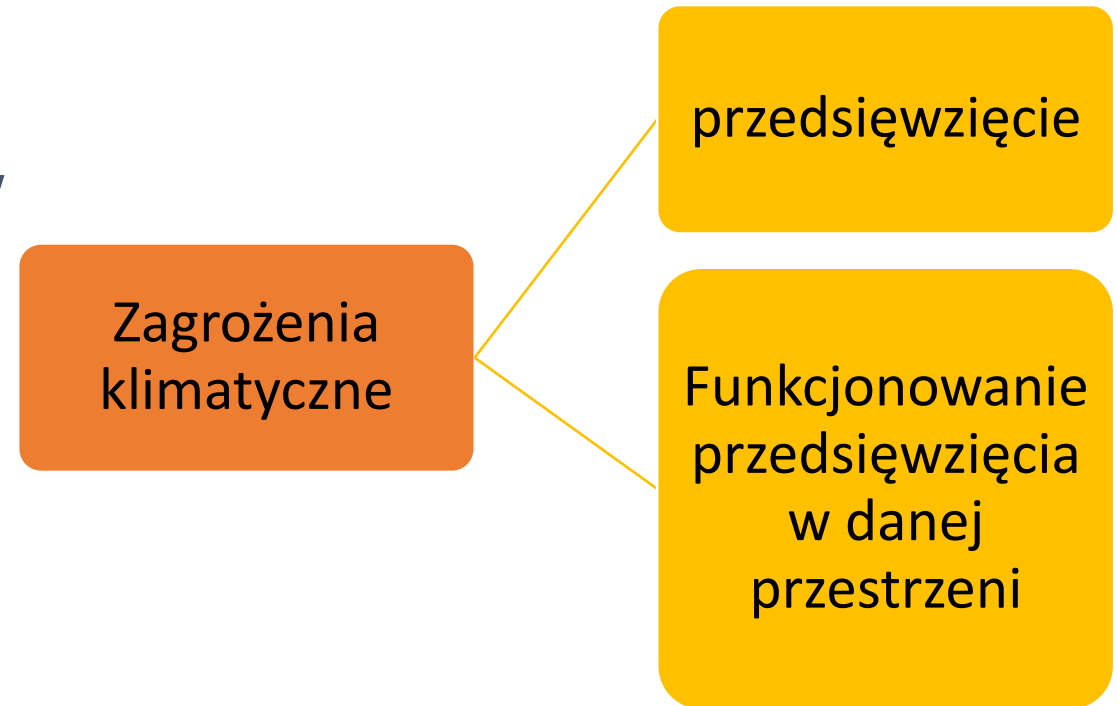
4. Analiza wrażliwości – analiza ta ma na celu identyfikację zagrożeń klimatycznych istotnych dla określonego rodzaju infrastruktury, niezależnie od jej lokalizacji
Bazując na informacjach w pkt 3 oraz na cechach charakterystycznych danego projektu, należy wskazać:

4. Analiza wrażliwości

Wytyczne techniczne KE zalecają, aby analiza wrażliwości była przeprowadzona dla projektu w podziale na 4 aspekty jego funkcjonowania

Dla projektów KPO nie ma wymogu prowadzenia analiz wedle w/w podziału na 4 aspekty, o których mowa w wytycznych technicznych KE. Jednakże w prowadzonej analizie wrażliwości należy uwzględnić przynajmniej wpływ na daną infrastrukturę oraz na jej funkcjonowanie.

5. Analiza narażenia (ekspozycji)

Ta analiza dotyczy konkretnej lokalizacji, niezależnie od ocenianego typu infrastruktury (analiza ta dotyczy tylko lokalizacji – a nie cech charakterystycznych projektu).

- Na bazie informacji z pkt 3 należy do każdego potencjalnego zagrożenia klimatycznego dodać informacje jaki jest poziom narażenia obszaru realizacji projektu na wystąpienie danego zagrożenia: niskie, średnie, czy wysokie.
- Wybór poziomu narażenia powinien być poparty uzasadnieniem

6. Analiza podatności – czyli wynikowa analiza wrażliwości i narażenia

Analiza ta może być w formie opisowej lub w formie matrycy.

Uzasadnienie analizy podatności i jej wyników w kontekście ewentualnej konieczności wykonania analizy ryzyka.

Analiza w zakresie adaptacji przedsięwzięcia do zmian klimatu

- Podatność jest wynikiem pomnożenia wrażliwości i narażenia, w wyniku czego powstaje matryca podatności projektu. Matryca podatności pokazuje, na jakie ekstremalne zdarzenia pogodowe jest podatny dany projekt.
- Przykład matrycy podatności:

		NARAŻENIE (dla obecnego i prognozowanego klimatu)		
		Niska	Średnia	Wysoka
WRAŻLIWOŚĆ	Niska		Susza	
	Średnia		Silne wiatry Huragany	Wyładowania atmosferyczne
	Wysoka		grad	Powodzie Ulewne opady deszczu

7. Etap II analiz klimatycznych: Szczegółowa analiza ryzyka – prowadzona jest w przypadku, gdy podatność projektu na określone zagrożenia klimatyczne została stwierdzona na poziomie średnim lub wysokim

- poziom prawdopodobieństwa wystąpienia danego zagrożenia klimatycznego.
- poziom dotkliwości oddziaływania wystąpienia każdego zagrożenia klimatycznego
- Analizę ryzyka - poprzez połączenie wyników analizy prawdopodobieństwa i oddziaływania. Ta analiza może być w formie opisowej lub w formie matrycy
- Ryzyko można skategoryzować za pomocą matryc ryzyka uwzględniających łącznie prawdopodobieństwo i oddziaływanie (dotkliwość konsekwencji). Poniżej podany jest przykład takiej matrycy:

Analiza w zakresie adaptacji przedsięwzięcia do zmian klimatu

		PRAWDOPODOBIENSTWO				
		Bardzo niskie	Niskie	Średnie	Wysokie	Bardzo wysokie
ODDZIAŁYWANIE / dotkliwość	Bardzo niskie / nieistotne	Susza				
	Niskie / niewielkie		Podnoszący się poziom mórz			
	Średnie / umiarkowane			osuwiska		
	Wysokie		Grad		Silne wiatry, huragany	Ekstremalnie wysokie temperatury
	Bardzo wysokie / katastrofalne			Intensywne opady śniegu	Powodzie, ulewne deszcze	

Jeśli ocena ryzyka wykaże, że istnieją znaczące ryzyka dla projektu (przykładowo: średnie, wysokie lub skrajne), należy zaplanować odpowiednie i specyficzne dla danego projektu działania adaptacyjne ograniczające zidentyfikowane zagrożenia do akceptowalnego poziomu.

Legenda do analizy ryzyka

	Znikome ryzyko
	Niskie ryzyko
	Średnie ryzyko
	Wysokie ryzyko
	Skrajne ryzyko

- Ocena tego, które ryzyka są znaczące, dokonywana jest przez autorów analizy klimatycznej i powinna być uzasadniona.

8. Środki i działania adaptacyjne

Należy zamieścić opis przedstawiający, w jaki sposób zidentyfikowane ryzyka zmiany klimatu uwzględniono w odpowiednich działaniach w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, z uwzględnieniem identyfikacji, oceny, planowania i realizacji tych działań.

Działania adaptacyjne mogą być to

- środki techniczne,
- działania organizacyjne,
- edukacyjne
- mieszane – łączone wszystkie te działania.

Dziękuję za uwagę

Ewa Paderewska
Magdalena Kozyra

CENTRUM UNIJNYCH PROJEKTÓW TRANSPORTOWYCH
Plac Europejski 2, 00 – 844 Warszawa
tel. (22) 262 05 00, fax (22) 262 05 01
www.cupt.gov.pl, e-mail: cupt@cupt.gov.pl